

Terveisiä MITU-hankkeesta 1/2018

Muutoksia kirjaamiskäytännöissä - potilasta ei enää pelkästään kehoteta lopettamaan

Ensimmäinen hankevuosi on takana ja mielenterveys- ja päihdeongelmaisten tupakoinnin lopettamiseen on lähdetty mukaan eri puolella Suomea. Mukana olevissa sairaanhoitopiireissä muutosta on tapahtunut mm. siinä, että mielenterveyspotilaan tupakointi kirjataan ja hänelle tehdään nikotiiniriippuvuudesta sekä annetaan ohjausta tupakoinnin lopettamiseen.

Nikotiiniriippuvuuden voimakkuudessa on tupakoisijoilla yksilöllisiä eroja, mutta monelle nikotiinin koukuttavuus tulee yllätyksenä. Lopettaminen ei olekaan itsestäänselvyys, eikä siihen välttämättä pysty ilman tukea, kuten nikotiinikorvaushoitoa ja/tai vertaistukea. Hankkeen myötä käsitys siitä, että myös mielenterveys- ja päihdeongelmaiset haluavat lopettaa tupakoinnin, on vahvistunut. Riippuvuuden moninaisuus on yllättänyt myös hoitohenkilökunnan ja koulutuksissa onkin panostettu riippuvuuden olemukseen ja siihen, että lopettaminen voi olla todella haastavaa.

Alueelliset savuttomuustyöryhmät ovat miettineet tupakoiville mielenterveyspotilaille lopettamisen tukkeinoja, jotka voitaisiin ottaa käyttöön juuri heidän sairaalassaan. Nimetyt aluetyöntekijät toimivat muutosagenteina ja Filha tukee heitä tässä työssä.

Uusia koulutusmuotoja kokeillaan. Viime vuoden loppupuolella järjestettiin Porissa ensimmäinen yhteinen päivä potilaille ja henkilökunnalle, jossa jaettiin tietoa ja keskusteltiin tupakoinnin lopettamisesta sekä vähentämisestä. Vähentäminen on jo sinänsä hyvä alku kohti savuttomuutta.

MITU-kärkihankkeen toinen toimintavuosi käynnistyi tammikuun alusta alueellisilla koulutuskiertoilla. Terveystieteiden ammattilaisia on tähän mennessä koulutettu n. 550. Perinteisten koulutusten rinnalle on maaliskuussa tulossa verkkokurssi, joka on käytössä valtakunnallisesti kaikille terveydenhuollon ammattilaisille. Kurssia voi suorittaa omassa aikataulussa.

MITU-hankkeessa on kehitetty mallia, jossa terveydenhuollon oheen koulutetaan vertaisista savuttomuuskoutseja. Koutseja on koulutettu lähes 100 ja koulutukset jatkuvat edelleen. Savuttomuuskoutsien tehtävänä on toimia jatkossa terveydenhuollon ammattilaisen rinnalla tukemassa mielenterveys- ja päihdepotilasta savuttomuuteen.